

<http://cgtcatalunya.cat/spip.php?article13127>



CGT contra la precarietat i falta de mitjans en el sector dels socorristes

- Actualitat - Comunicats -



Publication date: dimecres 15 de maig de 2019

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

UN PAÍS ENVOLTAT DE COSTES, AMB CENTENARS D'OFEGATS CADA ANY, MANTÉ EN CONDICIONS DE PRECARIETAT ALS SOCORRISTES I AMB MITJANS OBSOLETS PER A EXERCIR EL SEU TREBALL, MATERIALS VELLS, CADIRES DE VIGILÀNCIA ANTIGUES I UN BARREJA LEGAL QUANT A LES TITULACIONS DE SOCORRISTA

La precarietat, la falta de mitjans, una professió no reconeguda, salaris de misèria, regulació molt laxa, l'haver estat realitzada per voluntaris durant molts anys, la temporalitat... fan que la professió del socorrista no sigui valorada per la societat, tenint en compte els milions de persones que visiten les platges, els rius, els pantans i piscines.

Actualment no hi ha un conveni propi, tampoc regulació del sector, tant a nivell autonòmic com estatal. La llei que regeix el salvament i socorrisme en les costes de l'estat és de l'any 1972. Aquesta llei delega la responsabilitat dels serveis de vigilància de salvament als ajuntaments, que al seu torn, ho fan a subcontractes, privatitzant el sector i deixant en mans d'empreses privades la seguretat dels banyistes. Al no estar regulat, cada ajuntament licita aquests serveis amb les condicions que els semblin oportunes. Com a norma general, es puntua amb major valoració a l'oferta econòmica més baixa, deixant en un segon pla les propostes tècniques sobre com i amb quins recursos es duran a terme el servei de vigilància, amb la qual cosa, les empreses liciten a la baixa, retallant en salaris del personal i recursos tècnics i materials. Tampoc se solen realitzar controls per a comprovar que les empreses adjudicatàries compleixin amb els plecs de condicions.

El salari en la majoria dels casos és el mínim interprofessional o pròxim a ell. Els convenis que s'apliquen no són apropiats amb la funció del socorrista. Algunes empreses creen els seus propis convenis (amb la signatura per part de dubtosos representants dels treballadors) que són encara més precaris que els utilitzats en el sector. És habitual que ni tan sols es respectin aquests pobres convenis col·lectius, generant encara més precarietat.

Les jornades laborals són de 9 o 10 hores diàries i no se sol complir el descans setmanal que estableix la llei. En general, els socorristes treballen 6 dies a la setmana i un de descans, però també es dona la situació de que treballen tots els dies sense descans durant diversos mesos. Molts no tenen descansos durant el dia com per a menjar o fins i tot ni tan sols per a anar al bany en algunes ocasions.

No existeix prevenció de riscos laborals en el sector. No es lliuren els EPIS apropiats en la majoria de casos: roba sense certificació de filtre UV, tampoc ulleres de sol amb la protecció recomanada, barrets ni crema solar. Les empreses i els ajuntaments no realitzen les avaluacions de riscos laborals dels llocs de treballs ni la de riscos psicosocials. Els llocs de vigilància no compleixen amb la LPRL, sent aquests potencialment perillosos per al treballador al no protegir de la climatologia: fred, calor, vent, pluja, radiacions ultraviolades, descàrregues elèctriques, ni tampoc dels riscos biològics, no són ergonòmics la qual cosa genera problemes musculoesquelètics. Tampoc es realitzen revisions dermatològiques, havent-hi ja casos confirmats de socorristes amb càncer de pell i sent est un gran problema perquè avui dia aquesta malaltia no està reconeguda com a malaltia laboral. Un altre gran problema és l'assignació de tasques alienes a les funcions dels socorristes, com fer de cambrer o manteniment en piscines d'hotels o instal·lacions esportives o gestionar hamaques de lloguer a les platges.

Les administracions, al no optar per un altre model de salvament i socorrisme, generen que sigui un treball temporal i això sumat a les condicions esmentades anteriorment fan que no hi hagi interès per la població local en aquesta professió. Les empreses busquen personal a l'estranger, en la seva majoria són persones molt joves i en molts casos amb necessitats econòmiques i sense coneixements de l'ordenament jurídic estatal. Els ocupadors sotmeten als seus treballadors a l'assetjament laboral a través de la por o amenaces perquè aquests no reclamin. La majoria dels intents de reclams acaben en acomiadaments. Tot això genera una indefensió total del socorrista, pel fet que resulta molt difícil que un treballador pugui i s'atreveixi a reclamar.

La precarització i la falta de regulació, sumat al fet que no s'està treballant en matèria preventiva: ensenyament de natació, primers auxilis i com actuar davant una emergència en l'educació obligatòria, dona com a resultat una mitjana de 40 ofegats per any a Catalunya i 370 a nivell estatal segons l'informe INA de la Federació Espanyola de Salvament i Socorrisme, encara que les xifres podrien ser encara majors al no comptar amb dades oficials de les administracions públiques.

En el cas de Catalunya, l'1 de gener de 2019 va entrar en vigor l'ens sancionador de la "Llei de l'Esport" 3/2008 i la seva posterior modificació 7/2015, que obliga els professionals de l'esport a estar inscrits en el ROPEC (Registri Oficial de Professionals de l'Esport de Catalunya), després de finalitzar el període de 10 anys de moratòria. Amb l'aparició dels reials decrets 878/2011 i 879/2011, els professionals del salvament i socorrisme queden inclosos en la "Llei de l'Esport", amb la qual cosa han d'estar registrats en aquest registre per a poder exercir com a socorristes.

Des de l'associació d'empreses catalanes de salvament (AECSA), afirmen que no hi haurà professionals suficients per a cobrir la demanda de socorristes durant aquesta temporada, al·legant al fet que la normativa de contractació és molt exigent. També al·leguen que la formació oficial a Catalunya per a ser socorrista és molt llarga i costosa. Aquestes afirmacions disten molt de la realitat i estan encaminades a defensar els interessos de les empreses del sector que han tingut via lliure per a fer el que han volgut durant moltíssims anys, denigrant la figura del socorrista i posant en perill la seguretat dels banyistes. Tornar a les antigues formacions i continuar ampliant la moratòria del ROPEC no només serien una gran reculada de les poques coses que s'han fet bé en el salvament i socorrisme, si no que permet que les empreses continuïn denigrant la professió i als treballadors.

Des de la CGT denunciem que la falta de socorristes no és degut a les causes que esmenta AECSA, si no per contra, es deu a les molt precàries condicions econòmiques i laborals de les empreses de salvament i socorrisme, a més de la falta de regulació del sector i de reconeixement professional i social del socorrista. En moltes comunitats autònomes encara continua sent una formació no oficial, que dedica moltes menys hores a la preparació del socorrista, fins i tot donant-se casos de formacions de socorristes per internet. El que s'hagi reglat la formació beneficia al treballador, perquè l'inclou dins d'una categoria de tècnic professional, està subjecta a controls (una cosa que abans no succeïa amb les formacions antigues) i prepara i forma millor al socorrista.

La Generalitat de Catalunya té 6 departaments amb competències que estan vinculades al salvament i socorrisme: Presidència; Interior; Educació; Territori i Sostenibilitat; Salut; Treball, Assumptes Socials i Família, però no estan coordinats entre ells, ni tampoc volen prendre cartes en l'assumpte.

Des de la CGT defensem, que quan aquesta situació es reverteixi, on un socorrista tingui unes condicions salarials i laborals dignes, compti amb els mitjans adequats per a realitzar la seva labor, es prenguin les mesures necessàries per a cuidar la seva salut, es busquin solucions per a la temporalitat i a més tingui un reconeixement professional i social pel treball que exerceix, que és vetllar per la seguretat de les persones en el mitjà aquàtic i en definitiva salvar vides, estem convençuts que aquest serà el treball de la seva vida.

CGT - Socorristes Barcelona

<https://twitter.com/cgtsocorrismo>

>>> *En documents adjunts, els mapes d'entitats de salvament i socorrisme a nivell de Catalunya i de Barcelona.*